

PROTOCOL PER A LA GESTIÓ DE LES SUBVENCIONS I INGRESSOS PER LA PARTICIPACIÓ INSTITUCIONAL.

1. MARC LEGAL i NORMATIU (Resum):

La realitat del mandat constitucional que empara la funció social de les organitzacions sindicals en el nostre país, fa que de les actuacions de les organitzacions sindicals se'n beneficiïn el conjunt dels treballadors i treballadores i que la defensa d'interessos que realitzen les organitzacions sindicals no es circumscriui a la seva afiliació estricta. Aquest trasllat del resultat de l'actuació al conjunt de la classe treballadora origina la necessitat de disposar de recursos específics i suficients per dur a terme la funció social que depassa el marc estricte de l'afiliació. És per això que la normativa determina com element de representativitat el resultat de les eleccions sindicals, el qual es determina per sufragi universal i directe en cada àmbit d'elecció.

Tot i que la nostra afiliació és la base del sindicat i, per tant, els ingressos per quotes són els recursos principals de la nostra organització, els més significatius i aquells amb els quals fem front a les despeses ordinàries de la nostra activitat sindical, els elements citats anteriorment fan necessari que els poders públics determinin, d'una banda, l'assignació de recursos per dotar de suficiència econòmica les organitzacions sindicals per què puguin desenvolupar les seves funcions, i d'altra determinar els recursos a assignar en base a criteris de representativitat, per garantir així la independència de les organitzacions sindicals, que es deuen a qui representen, i no a qui els transfereixen els recursos per garantir la seva funció.

Aquest Protocol té per objectiu plasmar de manera sintètica els requeriments que ens auto-exigim i les obligacions legals inherents a la gestió de les diverses subvencions atorgades a la CS CONC, amb una visió global dels diferents àmbits i àrees que hi participen.

En parlar de subvencions, englobarem tots aquells temes la gestió dels quals implica una aportació econòmica per part d'alguna Administració Pública.

Les Organitzacions Sindicals tenen reconegudes les seves funcions socials i de participació i representació en:

- La Constitució Espanyola del 78 reconeix el paper de les Organitzacions Sindicals de defensa i promoció dels interessos que els són propis (art 7 CE) i la participació i col·laboració en l'activitat dels organismes públics que tinguin a veure amb la qualitat de vida i el benestar general i en la planificació econòmica (art 129 i 131 CE).

- La LOLS, l'any 85 (art 6º 1 LOLS) estableix el concepte de major representativitat de determinades organitzacions sindicals i regula els drets i deures d'aquestes en relació a la participació institucional i la negociació col·lectiva.
- La LOLS diferencia organitzacions més representatives d'àmbit estatal, aquelles amb el 10% del total de delegats i delegades, o del 15% en el cas d'aquelles d'àmbit de CCAA, i regula de manera diferent en funció d'aquesta major representativitat a unes organitzacions i altres pel que fa als drets i deures pel que fa al reconeixement, la participació i representació.
- La LOLS estableix també que més enllà de les organitzacions més representatives s'entendrà també en els àmbits funcionals i territorials una especial consideració per aquelles organitzacions que disposin de més del 10% de delegats i delegades de l'àmbit funcional o territorial en qüestió.
- El TC conceptua el dret a la participació institucional com part integrant del dret a la llibertat sindical i considera que es pot atribuir a unes organitzacions i no a unes altres en funció de criteris objectius. Es per això que el TC considera que les organitzacions més representatives poden rebre del legislador més facultats i drets en la participació en la gestió dels afers públics de naturalesa socioeconòmica.
- El TS, en la sentència de la Sala del Contenciós Administratiu, secció quarta, de data 30 d'abril de 2015 afirma que no resulta lesiu a la llibertat sindical que existeixi una diferència de tracte, basada en la condició de major representativitat, derivada de la més gran càrrega organitzativa que comporta aquesta activitat de participació i representació institucional. Concretament, el TS esmenta com tasques derivades d'aquesta "major càrrega organitzativa" aquelles tasques vinculades a "la negociació col·lectiva, la interlocució per determinar les condicions de treball en les administracions mitjançant procediments de consulta i participar en sistemes no jurisdiccionals de resolució de conflictes, entre d'altres".

Les organitzacions sindicals catalanes més representatives hem assumit el paper d'interlocutors en els diferents processos de concertació social, hem participat institucionalment en els àmbits de gestió relacionats amb la participació social i institucional en general en els àmbits on es veuen interessos que afecten als treballadors i treballadores. Hem vingut desenvolupant també al llarg de tots aquests anys accions d'interès general a través d'acords i convenis amb les administracions o participant en convocatòries públiques. Així s'han desenvolupat accions en els terrenys de la formació permanent, ocupacional i continua, ús social del català, assessorament a treballadors immigrants, la defensa del medi ambient, habitatge social...

Del reconeixement de les organitzacions sindicals i el seu paper establert constitucionalment es desprenen àmplies tasques de representació i d'acció sindical en els processos de concertació social, participació institucional o negociació col·lectiva, que no només s'orienten cap a les persones afiliades,

sinó que tenen una eficàcia i abast general, essent considerades, per tant, com d'interès general, motiu pel qual les lleis pressupostàries contemplan assignacions específiques per subvencionar aquestes activitats.

Des de CCOO de Catalunya sempre hem considerat que la legitimació per a accomplir aquestes funcions comporta que les administracions col·laborin en el sosteniment d'aquesta "major càrrega organitzativa" i que, en conseqüència, les organitzacions sindicals venim obligades a explicitar a la societat la utilització d'aquests fons en aquelles activitats que els justifiquen i no en unes altres. En això, CCOO en som els primers interessats.

Sens dubte, la transparència en les relacions econòmiques que mantenen les organitzacions sindicals i els poders públics ha de ser un element que ha de deixar clar la no existència de dependències en relació als recursos que s'utilitzen per obtenir determinades finalitats. I al mateix temps, la transparència ha de permetre constatar el respecte que els poders públics mostren per l'exercici de la funció social de les organitzacions sindicals, per tal d'evitar situacions que podrien comportar la pèrdua d'autonomia de les organitzacions o tergiversar la representativitat atorgada pels treballadors i treballadores.

El juny de 2005 CCOO de Catalunya ja va presentar a les forces polítiques presents al Parlament de Catalunya la seva "Proposta per a la regulació legal de la transparència en les relacions econòmiques entre les organitzacions sindicals i les administracions públiques", on proposàvem, entre d'altres mesures:

...

- *S'establirà la creació d'un registre públic on constin les dades bàsiques de les organitzacions sindicals (estatuts, afiliació, entitats vinculades...) i els comptes anuals aprovats i auditats. Aquest registre públic, al mateix temps, certificarà la representativitat de les organitzacions sindicals per tal de determinar els criteris d'objectivitat en el repartiment dels recursos públics, que garanteixin la suficiència per a l'actuació de les organitzacions sindicals.*
- *S'establirà l'obligatorietat d'auditories externes dels comptes de les organitzacions sindicals, que s'hauran de dipositar al registre abans esmentat.*
- *Es determinarà que la certificació del registre, conforme el dipòsit de dades necessàries, sigui condició imprescindible per accedir a qualsevol tipus d'ajut.*

...

Aquesta petició s'ha vingut reiterant des d'aquella data cada vegada que hem presentat els comptes anuals a la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

La **Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**, ha significat un avenç molt significatiu per aprofundir en la necessària transparència de les relacions entre les organitzacions sindicals i patronals amb les administracions públiques. D'acord amb la Llei, el govern presentarà anualment al Parlament un informe que contindrà la informació dels recursos adreçats a les organitzacions sindicals i patronals o entitats a elles vinculades, així com els objectius i finalitats d'aquests i el volum de recursos esmerçats i els criteris aplicats per al seu repartiment.

La Llei estableix que les obligacions de transparència establertes al seu Títol II també son aplicables a les organitzacions sindicals que:

- Percebin més de cent mil euros anuals de subvencions o ajuts públics totes les obligacions establertes en el Títol II de la Llei.
- Si el quaranta per cent dels seus ingressos anuals procedeix de subvencions o ajuts públics.

En quant a la justificació de les activitats subvencionades, molt recentment l'**ORDRE TSF/276/2016**, de 17 d'octubre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions per al desenvolupament d'activitats de promoció de l'acció sindical en l'àmbit de la negociació col·lectiva i les relacions laborals que duguin a terme les organitzacions sindicals a Catalunya, en la seva **Base 12 (Justificació)**, estableix -entre d'altres- l'obligació de presentació d'un compte justificatiu amb aportació d'un **informe d'auditoria independent** i que la persona auditora ha de ser la mateixa que audita els comptes anuals de l'entitat beneficiària.

Aquesta obligació s'ha incorporat també al conveni resolutiu entre el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i la CS de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya, per al finançament del projecte "Participació institucional i extensió de la tutela dels drets a la informació, formació, assessorament i negociació col·lectiva als treballadors i treballadores de Catalunya", l'anomenada internament subvenció institucional.

Cal assenyalar també que aquest conveni recull, per primera vegada, el requeriment d'una memòria amb el detall de totes les actuacions institucionals i el "*detall dels àmbits de participació i representació (amb justificació de l'assistència a totes les reunions dels òrgans de participació) per exercir funcions de consulta, participació, assessorament, interlocució o negociació... i .... pel que fa a l'assistència a les reunions dels òrgans de participació , cal la justificació en cas de no poder assistir a la reunió. En cas d'incompliment, aquest fet podrà ser motiu de revocació proporcional*".

A l'intern del sindicat també aquesta voluntat de transparència ha anat concretant-se en normes, reglaments i instruments de control que la facin possible i la garanteixin.

El Consejo Confederal de 4 de març de 2015 va aprovar el "**Código de Conducta. Medidas para reforzar las mejores prácticas de gobierno y control en CC.OO.**" que en el seu apartat dotzè fixa les "**Medidas para la garantía del compromiso ético del sindicato en el ámbito de las actuaciones institucional i representativa**", apartat en el qual s'estableixen els criteris i procediment per al nomenament i seguiment de l'actuació dels representants de CCOO, les incompatibilitats, en el seu cas declaració de bens i interessos, el compromís d'informació i la responsabilitat sindical de la gestió i, en particular, respecte a la representació institucional la transparència i justificació del finançament aplicat a garantir l'activitat i la rendició de comptes.

La Confederació Sindical de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya i les seves organitzacions confederades assumeixen plenament el Código de Conducta de la Confederación Sindical de CC.OO.

2. DESCRIPCIÓ:

Els ingressos de recursos públics que rebem els sindicats són les quantitats que percebem per realitzar la funció social que tenim encomanada, per activitat sindical, per participació i per programes subvencionats.

Podem classificar-los en:

1. Ingressos per participació institucional.

Els imports corresponents a ingressos per participació institucional són els concedits per compensació per la participació i assistència a organismes o consells.

Objectius sindicals generals:

- a. Influir en el tipus de polítiques d'ocupació que es fan al territori per tal d'augmentar l'ocupació i millorar la seva qualitat.
- b. Reforçar el nostre paper d'interlocutor sociopolític pel que fa als interessos dels treballadors i treballadores de Catalunya.

Objectius específics:

- a. Tenir presència en els diferents àmbits de participació on es decideixen les línies estratègiques, les prioritats, les formes d'actuació i la distribució de recursos de les polítiques d'ocupació i formació.
- b. Aconseguir que el sindicat sigui una organització de referència en l'àmbit territorial o sectorial concret, per tal que siguin tinguts en compte els criteris de CCOO en cadascun dels aspectes, processos i àmbits de participació, evitant que es prenguin decisions al marge del sindicat.
- c. Fer propostes que afavoreixin la millora de les oportunitats d'accés a la formació i a les polítiques actives del conjunt de la població, especialment de les persones amb més dificultats

2. Subvencions per a l'activitat sindical.

La seva finalitat és la realització de qualsevol tipus d'activitat sindical adreçada a la defensa i promoció dels interessos econòmics i socials dels treballadors i treballadores, es distribueixen per un criteri transparent en funció de la representativitat obtinguda en les eleccions sindicals i es reflecteixen tant en els pressupostos generals de l'estat com en els autonòmics.

3. Subvencions finalistes.

Es concedeixen per a una finalitat concreta i no poden ser utilitzats per a una altra de diferent. Entre d'altres, trobarem:

- Les destinades als processos d'integració de persones immigrants, igualtat d'oportunitats i de tracte, integració de joves, dones, programes d'eradicació de la drogodependència, violència de gènere, temes de salut laboral... Tenen un paper important per a la cohesió social i el desenvolupament d'una societat més justa, equilibrada i solidària.

3. CRITERIS PER A LA GESTIÓ EN LA CE CONC.

a) Gestió econòmica de la participació institucional.

La Comissió Executiva de la CS CONC ha de garantir el coneixement i registre nominal de la nostra participació institucional així com establir els mecanismes orgànics que han de permetre l'actualització contínua d'aquesta base de dades.

Els nomenaments d'àmbit confederal han de comptar amb el vist i plau de la Comissió Executiva. Aquells altres d'àmbit territorial o federal que en tinguin la competència, han de posar en coneixement de la secretaria responsable de la Comissió Executiva.

La Comissió Executiva com a responsable del NIF confederal, ha de garantir la comptabilització, seguiment i justificació de les quantitats corresponents a les subvencions d'àmbit o sol·licitud confederal, a tal efecte, cada secretaria treballarà coordinadament amb la Direcció de Finances i Serveis (DFiS).

Per Llei o Reglament poden assignar-se a les persones representants unes quantitats per dietes i desplaçaments. Com a norma general, hem d'intentar que aquestes quantitats s'imputin i es paguin a l'Organització i no a la persona representant., el procediment passarà per la comunicació a la DFiS del concepte, import i periodicitat del cobrament previstos per tal de fer les imputacions comptables corresponents. També serà la DFiS qui indicarà el número de compte bancari on s'han de rebre els ingressos.

De vegades no és possible l'aplicació d'aquesta norma general, ja que l'entitat pagadora ha d'assignar necessàriament el pagament a una persona física que és qui assisteix a les reunions. En aquest cas excepcional, el procediment també és de comunicació d'aquest fet a la DFiS indicant la persona de contacte de l'entitat per a aquest tema.

En cas que no s'aconsegueixi rebre els ingressos directament en un compte de l'organització sinó en el compte de la persona representant, aquesta estarà obligada a realitzar l'ingrés de les quantitats percebudes en un compte de l'organització que la nomenà, comunicant l'ingrés a l'organització un cop realitzat.

Sempre que els ingressos s'atribueixin fiscalment a la persona representant, l'organització compensarà el perjudici fiscal ocasionat en el moment de realitzar la liquidació de la renda de l'exercici on se li han atribuït els ingressos.

b) Gestió econòmica de les subvencions per a l'activitat sindical i les subvencions finalistes.

A la vista del volum de recursos que suposa el conjunt de subvencions i dels requeriments cada cop més exhaustius i complexos que comporta la seva justificació, és lògic plantejar la necessitat de tenir un coneixement previ de les possibles sol·licituds i procedir a valorar la seva conveniència i idoneïtat sindical així com la seva sostenibilitat econòmica per al sindicat. Aquest coneixement i debat cal situar-lo en dos àmbits:

- Un de purament sindical on s'hauria de valorar la concordança dels projectes de subvenció amb els objectius i prioritats sindicals corresponents.
- Un segon de tècnic que es realitzarà en la DFiS. En aquest àmbit tècnic s'hauran de valorar també les necessitats per a la justificació i les possibles repercussions.

En concret, veure si la justificació és per facturació, per justificació de despeses, mitjançant la presentació d'un informe, estudi, memòria, etc S'haurà de ser molt curós amb els casos de cofinançament i tenir molt present si l'import a justificar coincideix amb l'import rebut.

De manera lògica, les dues valoracions s'hauran de fer en paral·lel.

No s'inclouen en el present protocol les referències als fons rebuts per a Formació Contínua o Ocupacional, ja que per les seves peculiaritats demanen un tractament diferenciat i, en tot cas, son responsabilitat del centre que els executa, preferentment la FPP.

Així totes les subvencions d'àmbit o sol·licitud confederal han de ser autoritzades per la Comissió Executiva abans de poder formalitzar la seva sol·licitud i aquesta autorització haurà de constar en acta.

4. PROCEDIMENT PER A LA GESTIÓ DE LES SUBVENCIONS.

1. Objectius:

- Clarificació dels circuits i procediments a la gestió de subvencions.
- Obtenció d'un registre global de les subvencions que permeti la seva gestió ordenada i la obtenció de dades amb els nivells d'agregació o detalls necessaris en els diferents àmbits.
- Avançament a les necessitats formals i materials de la justificació de les subvencions.
- Garantia d'un compliment exhaustiu a la justificació.
- Evitar possibles conflictes entre diferents subvencions a l'hora de la justificació.

2. Àmbit d'aplicació.

- El procediment ha d'aplicar-se a qualsevol obtenció de recursos dels diferents nivells de l'Administració sigui per al desenvolupament d'algun projecte en concret o sigui com a aportació de caràcter més general. També en el cas d'obtenir-ne recursos d'entitats que estrictament no són l'Administració però que impliquin formalitats de justificació a la seva gestió.
- Per la part dels beneficiaris ha de ser obligat per a totes les organitzacions amb NIF CONC.

3. 1ª Fase: Sol·licitud de la subvenció.

- Amb caràcter previ al moment de presentar la sol·licitud en l'organisme corresponent, caldrà lliurar una còpia de l'esborrany de la sol·licitud així com de la documentació annexa a la DFIS.
- .Memòria d'activitats del projecte i pressupost econòmic.
- Un cop amb el vist i plau de la Comissió Executiva, presentar la sol·licitud en l'organisme corresponent

4. 2ª Fase: Concessió de la subvenció.

- En el moment de rebre notícia de l'atorgament de la subvenció sol·licitada, l'estructura haurà de fer arribar una còpia d'aquest atorgament a la DFIS.
- Si l'atorgament presenta diferències importants respecte de la sol·licitud bé pel que fa a les activitats o bé a les condicions econòmiques i/o de justificació, caldrà fer una nova valoració del projecte en els àmbits corresponents (sindical, econòmic o tots dos).

5. 3ª Fase: Execució de la subvenció.

- La persona responsable del projecte, de manera periòdica informarà a la Comissió Executiva sobre el seu desenvolupament (per exemple semestralment).

6. 4ª Fase: Justificació de la subvenció.

- Amb una antelació de 30 dies respecte a la data límit de la justificació, la persona responsable del projecte presentarà un informe definitiu que inclourà la proposta de justificació econòmica definitiva.

Aquest procediment es extensiu a les federacions nacionals i unions intercomarcals per a aquelles subvencions o ajuts que es sol·licitin en el seu àmbit i hauran de comunicar-se a la secretaria corresponent de la Comissió Executiva de la CONC, abans de formalitzar la sol·licitud a l'administració corresponent.

Aprovat per la Comissió Executiva CS CONC
Barcelona, 7 de Novembre de 2016